

Jedna

Jednoho letního večera jsem usnul s nadějí, že by svět mohl být jiný, až se probudím. Když jsem ráno otevřel oči, byl svět stále stejný. Shodil jsem ze sebe peřinu a jen tak jsem ležel a cítil teplo, které se vlévalo do pokoje přes otevřené okno.

Natáhl jsem ruku po knoflíku rádia. Hrála písnička „Alone“. To je ale blbost, „Alone“ od skupiny „Heart“. Nebyla to moje oblíbená písnička. Nebyla to moje oblíbená skupina. Nebylo to moje oblíbené téma. „Ani nevíš, jak dlouho...“

Bylo mi patnáct.

Nudil jsem se.

Bylo mi mizerně.

Pokud šlo o mě, slunce by klidně mohlo rozžhavit modrou na obloze tak, až by se celá sesypala. Pak by na tom nebe bylo stejně mizerně jako já.

Dýdžej opakoval jenom samé nezábavné, zcela zřejmé věty: „Je léto! Venku je pořádný horko!“ A pak tam hodil retro melodii z Osamělého jezdce, kterou s oblibou pouštěl každé ráno, protože si myslel, že je to ten nejskvělejší způsob, jak postavit na nohy celou zem. „Hola hej, zlatička!“ Kdo toho chlapíka zaměstnal? Ničil mě. Myslím, že zatímco jsme poslouchali operní předehru z Viléma Tella, měli jsme si představit, jak osamělý jezdec a indiánský bojovník Tonto cválají na koních pouští.

Možná mu někdo měl říct, že už nám všem dávno není deset. „Hola hej, zlatíčka!“ Šílenost. Hlas dýdžeje byl zase v éteru: „Vstáváme, El Paso! Je pondělí patnáctýho června 1987! 1987! Věřili byste tomu? A všechno nejlepší přejeme Waylonu Jenningsovi, kterej dnes slaví padesát let!“ Waylonu Jenningsovi? Tohle snad měla být rocková stanice! Pak ale řekl něco, co by mohlo nasvědčovat tomu, že má hlavu přece jen v pořádku. Odvyprávěl příběh o tom, jak Waylon Jennings přežil pád letadla v roce 1959, při kterém zemřeli Buddy Holly a Richie Valens. Po této poznámce zahrál předělávku písně „La Bamba“ od Los Lobos.

„La Bamba“. To se dalo přežít.

Poklepával jsem bosou nohou o dřevěnou podlahu. A jak jsem si tak pokyvoval hlavou do rytmu, začal jsem si představovat, co se asi honilo hlavou Richiemu Valensovi, než se letadlo zřítilo na tvrdou zem. *Hej, kámo! Hudba dohrála.*

Aby hudba dohrála tak brzo. Aby hudba dohrála, a všechno teprve začalo. To bylo neskutečně smutné.

Dva

Vešel jsem do kuchyně. Máma připravovala oběd na setkání se svými přítelkyněmi ze Spolku křesťanských žen. Nalil jsem si sklenici pomerančového džusu.

Máma se na mě usmála. „Dočkám se po ránu pozdravu?“

„Přemýšlím o tom,“ řekl jsem.

„Alespoň že ses vyhrabal z postele.“

„Musel jsem o tom dlouho přemýšlet.“

„Co mají kluci pořád s tím spaním?“

„Prostě nám to jde.“ To ji rozesmálo. „Stejně jsem nespál. Poslouchal jsem písničku ‚La Bamba‘.“

„Richie Valens,“ řekla téměř šeptem. „Tak smutné.“

„Stejně jako tvoje Patsy Cline.“

Přikývla. Někdy jsem ji přistihl, jak si zpívá písničku „Crazy“, a musel jsem se pousmát. A ona se taky pousmála. Bylo to, jako bychom mezi sebou měli nějaké tajemství. Moje máma měla příjemný hlas. „Letecké nehody,“ zašeptala matka. Myslím, že mluvila spíš sama se sebou než se mnou.

„Richie Valens možná umřel mladý – ale něco po něm zůstalo. Tím myslím, že po něm skutečně něco zůstalo. Ale já? Co jsem dokázal já?“

„Ty máš čas,“ řekla. „Máš spoustu času.“ Věčná optimistka.

„No, nejdřív se z člověka musí stát osobnost,“ řekl jsem.

Zvláště se na mě podívala.

„Je mi patnáct.“

„Vím, kolik ti je.“

„Patnáctiletý nikdo nebere jako lidi.“

Máma se rozesmála. Byla učitelka na střední. Věděl jsem, že se mnou částečně souhlasí.

„A o čem je teda to vaše velké setkání?“

„Děláme nějaké změny v potravinové bance.“

„Potravinová bance?“

„Každý by měl mít co jíst.“

Moje máma měla soucit s chudými. Prošla si tím taky. Věděla o hladu víc, než se kdy dozvím já.

„Jo,“ řekl jsem, „to máš pravdu.“

„Možná nám můžeš pomoci?“

„Jasně,“ řekl jsem. Nenáviděl jsem dobročinné práce. Celý problém s mým životem spočíval v tom, že jsem si ho nevymyslel já.

„Co budeš dnes dělat?“ Znělo to jako výzva.

„Přidám se k nějakému gangu.“

„To nebylo vtipné.“

„Jsem Mexičan. Copak se to takhle u nás nedělá?“

„To *nebylo* vtipné.“

„To nebylo vtipný,“ řekl jsem. Dobře, tak to nebylo vtipný.

Najednou jsem měl nutkání vyběhnout z domu. Ne, že bych měl kam jít. Když měla moje máma setkání Spolku křesťanských žen, měl jsem pocit, že se dusím. Nebylo to ani tak tím, že jejím přítelkyním bylo přes padesát – tím to nebylo. A nebylo to ani všemi těmi komentáři, jak se jim měním v muže přímo před očima. Chci tím říct, že jsem doká-

zal rozeznat hloupé řeči, když jsem je slyšel. A co se týkalo hloupých řečí, tyhle patřily k těm milým, neškodným a láskyplným. Nevadilo mi, když mě braly za ramena a říkaly mi: „Nech mě, ať si tě prohlídnu. *Déjame ver*. Ty seš ale hezkej kluk. Celej papá.“ Ne, že by se bylo na co dívat. Byl jsem to prostě já. A jasně, jasně, vypadal jsem jako táta. Nemyslel jsem si ale, že je to něco tak úžasného.

Co mě dohánělo k šílenství, bylo, že moje máma měla daleko víc přátel než já. To bylo neskutečně smutné.

Rozhodl jsem se, že si vyrazím zaplavat do bazénu v Memorial parku. Byl to takový malý nápad. Ale alespoň to byl můj nápad.

Ještě než jsem odešel, stačila máma zachytit starý ručník, který jsem si přehodil přes rameno, a vyměnila ho za lepší. V mámině světě byla určitá vymezená pravidla pro ručníky, která jsem zkrátka a dobře nechápal. Pravidla ale nekončila u ručníků.

Prohlédla si moje triko.

Dobře jsem věděl, jak vypadá její pohled, když s něčím nesouhlasí. Než mě přinutila se převléknout, předvedl jsem jí jeden z těch svých. „To je můj oblíbený triko,“ řekl jsem.

„Copak jsi ho neměl na sobě včera?“

„Ano,“ řekl jsem. „To je Carlos Santana.“

„Vím, kdo to je,“ řekla.

„Táta mi ho dal k narozeninám.“

„Pokud si vzpomínám, netvářil ses tenkrát nijak nadšeně, když jsi ten dárek od táty rozbaloval.“

„Doufal jsem, že to bude něco jinýho.“

„Něco jiného?“

„Nevím. Něco jinýho. Triko k narozeninám?“ Podíval jsem se na mámu. „Myslím, že mu nerozumím.“

„Není tak složitý, Ari.“

„Nemluví.“

„Někdy ale naopak, když lidi mluví, neříkají pravdu.“

„Asi jo,“ řekl jsem. „Nevadí, ale rád bych si na sebe teď vzal tohle triko.“

„V žádném případě.“ Usmívala se.

Já jsem se usmíval také. „Táta ho dostal na svém prvním koncertě.“

„Byla jsem tam. Vzpomínám si. Je staré a obnošené.“

„Je to vzpomínka.“

„To jistě ano.“

„Mami, je léto.“

„Ano,“ řekla, „je léto.“

„Jiný pravidla,“ řekl jsem.

„Jiná pravidla,“ zopakovala.

Miloval jsem odlišná letní pravidla. Máma je spíš strpěla.

Natáhla se a prsty mi upravila vlasy. „Slib mi, že si ho na sebe zítra nevezmeš.“

„Dobře,“ řekl jsem. „Slibuju. Ale jenom pokud mi ty slíbíš, že ho nedáš do pračky.“

„Možná tě nechám, aby sis ho vypral sám.“ Usmála se na mě. „Neutop se.“

Oplatil jsem jí úsměv. „Kdyby se to stalo, nedávej pryč mýho psa.“

Ta věc se psem byl jenom vtip. Žádného jsme neměli.

Máma chápala můj smysl pro humor. A já zase chápal ten její. Rozuměli jsme si. Byla mi sice trochu záhadou. Jednu

věc jsem ale chápal *zcela* – proč se do ní táta zamiloval. Proč se ona zamilovala do mého otce, bylo něco, co mi stále nešlo do hlavy. Jednou, to mi bylo šest nebo sedm, jsem se na tátů skutečně naštvál, protože jsem chtěl, aby si se mnou hrál, ale on vypadal, že je někde daleko. Jako bych ani nebyl. Zeptal jsem se mámy a dal jsem do toho celý svůj klukovský vztek: „Jak sis toho člověka mohla vzít?“

Usmála se a prsty mi prohrábla vlasy. Tak to dělala vždycky. Podívala se mi přímo do očí a tiše řekla: „Tvůj otec byl krásný muž.“ Ani trochu nezaváhala.

Chtěl jsem se zeptat, co se stalo se vši tou krásou.